

॥ ॐ ॥

શ્રી લક્ષ્મી કાન્ત નાટક સમાજ.

✽ મેવાડી સૂર્ય. ✽

નાટકનાં માયનો તથા દુકંસાર.

જાપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર,

મંદુલાલ હરગોવિનદાજી શાહ.

માલેક:-શ્રી લક્ષ્મી કાન્ત નાટક સમાજ.

હાલ મુકામ-જ્યોર્જ ટીએટર, મુરત.

:-: ૐ :-:

કીર્તિત વ્રણ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગોપીરાઈટ-સંગ્રહ

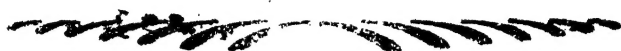
૭૭૭૩

॥ ॐ ॥

॥ तत्सत् परमात्माने नमः ॥

मेवाडी सूर्य.

नामक नाटकनो संक्षिप्त स्वर अने गायनो.

श्री लक्ष्मी कान्त नाटक समाज माटे

ज्याची प्रसिद्ध करनार.

अंडुलास हरगोवनदास शाह.

माझेक—श्री लक्ष्मी कान्त नाटक समाज.

हात मुद्राम न्याय' थियेटर, सुरत.

सुरत, सागातजाव रोडपर आवेवा

की "रहिर" मिन्दीम प्रेममा री लास दुल'लहाये जापी.

वृत्ति १ली

सने १८१८

प्रत २०००

हीमत उ आना.

૧૭૭૩

આ નાટક વિષેના અત્યેક અધિકાર ઇ. સ. ૧૮૬૭ના ૨૫મા
એક્ટ પ્રમાણે માલીકે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે
તેમની આજ્ઞા વિના આ નાટક કોમ્પ્યે ભજવવું,
ભજવાવવું કે છાપવું, છપાવવું નહિ.

॥ ॐ श्री तत्सव परमात्माय नमः ॥

मेवाडी सूर्य.

नाटकનો दु'કसार.

અંક પહેલો.

પ્રારંભ—મંગળાચરણ-નાન્દી વસ્તુ સૂચન.

પ્રવેશ ૧—સ્થળ ચિતોડ ભરિમભૂત-અજયસીંહનો પોતાની જન્મ ભૂમિની અવદશા જોષને ખેદ-સ્વામિ ભક્ત કલ્યાણસિંહનું આશાસન, અચાનક શહેનશાહ અલાઉદ્દીનનું આગમન, પરસ્પર કપાઝપી. કલ્યાણસીંહ તથા અન્ય ક્ષત્રી વીરોએ આવી અજયસીંહને ખચાવેલો.

— દેખલો —

પ્રવેશ ૨—સ્થળ-જંગલ-સલામટી દેવી કપાસક દેવેન્દ્ર-સ્વામીનું મેવાડની સ્વતંત્રતાનો નાશ થવા વિષે શોક, અજયસીંહ તથા કલ્યાણસીંહનું આવવું, બળહીણ થએલ અજયનું અપધાત કરવા તત્પર થવું, દેવેન્દ્રસ્વામીએ તેને અટકાવેલો; તથા અજયસીંહના ભત્રીજા હમીરસીંહને (જે અરિસીંહના મૃત્યુ બાદ દેવેન્દ્રના આશ્રયમાં રહેતો હતો.) હાથે ચિતોડ ઉદ્ધાર થશે એવો સંકેત કરી તેને

મેળવવો આ રક્ષણાર્થે ઝાલોગ ગઠ જમ અહુઆણેના આશ્રયમાં રહેવાની સલાહ આપવી. ત્રણેની વિદાયગીરી.

પ્રવેશ ૩—સ્થળ ગોઢુળનું ઘઃ—ગોઢુળની સ્ત્રી મથુરી પોતાના પતિના લુલગણા સ્વભાવથી કંટાળેલી દેખાય છે, ગોઢુળ પ્રવેશે છે. તેના લુલગણા સ્વભાવનું પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ જણાય છે, મથુરી કંટાળીને પોતાને પીપર ચાલી જાય છે

પ્રવેશ ૪—દેવી મંદિર-દેવેન્દ્ર સ્વામી પ્રગ્નજનોને બોલાવી પોતાના દેશ માટે યુદ્ધ ચાર'ભવા સમજાવે છે, ત્યાં વિધીપતિનો સેનાધ્યક્ષ અલેક્ષ્યા અજયસીંહ મંદિરમાં છુપાયો છે એમ ધારી મંદિરમાં પ્રવેશે છે. અને પ્રગ્નજનો જમા થએલા જોષ દેવેન્દ્ર સ્વામીપર ક્રોધે બારાય છે. પરસ્પર વાદવિવાદ, ત્યાર બાદ અલેક્ષ્યા મંદિરમાં જવા આહે છે, દેવેન્દ્રસ્વામી તથા પ્રગ્નજનો તેને અટકાવે છે. બયંકર યુદ્ધ થવા સંભવ છે ત્યાં શાહજાદી ગુલામ આવી અટકાવે છે.

— દેખાતો —

પ્રવેશ ૫—સ્થળ-અલાઉદ્દીનનો મહેલ-૬૭ મુખી અજયસીંહ નહીં પકડાવાથી અલાઉદ્દીન સેનીકાપર ક્રોધે બારાય છે. સેનીકા તરફથી શાહજાદીએ વચ્ચે પડી હિન્દુઓનું રક્ષણ કર્યું તે વાત જાહેર થાય છે, બાદશાહ ગુલામને બોલાવી તેમ ન કરવા સમજાવે છે, ગુલામ ખમના કાર્યમાં આડે આવવાની હઠ કરે છે. અલાઉદ્દીનનું ક્રોધમાં ચાલી જવું. ગુલામનો પોતાની અવસ્થા માટે શોક.

પ્રવેશ ૬ ઠો—સ્થળ-ખગીચો—માલદેવની પુત્રી વાલખાઇનો
અખીઓ સાથે વિનોદ, અમાનક હમીરનું આગમન, બન્નેનો ગાઢ
પ્રેમ, હાર બાદ માલદેવ તથા અબ્યસીંહનું પ્રવેશનું, અલાઉદ્દીને
અંધી માટે ચિતોઢ ગઢ બોલાવવા લખેલી પત્રીકાનો ખુલાસો,
જવાની તેવારી.

— ટેબલો —

પ્રવેશ ૭ મો—સ્થળ ગોકુળનું ઘર—મથુરીથી કંટાળેલા
ગોકુળનું મથુરીના પીયર જવાથી ખુશી થતા આવવું. તથા તેનું
હંમેશને માટે કાઢલું કાઠી નાખવા એક મેલી વિદ્યા જાણનાર સા-
મીજને બોલાવી તેની સામે મથુરી વિશે જેમ તેમ બોલવું, કપડાની
ચેટી જુલી જવાથી મથુરીનું પાછા આવવું અને જુપાઇને બધું
સાંભળવું, મથુરીનો ક્રોધ અને ગોકુળની ક્ષેત્તી.

પ્રવેશ ૮ મો - સ્થળ હાવણીમાં અલાઉદ્દીનો હરબાર—
અબ્યસીંહ તથા માલદેવ સાથે અલાઉદ્દીન પોતે નેક સાખિત થવા
દંભની વાતો કરે છે. બન્ને સમજી જાય છે. અહીં બોલાવવામાં
બાદશાહનો કંઈ બેદ છે. એમ તેઓને સાફ સમજાય છે બન્ને જણ
એવો પ્રસંગ જોઇ સામા થાય છે. બાદશાહ તેમને કેદ કરવાનો
કુક્રમ કરાવે છે. દેવેન્દ્રસ્વામી તથા વિરમદેવ આવી તેઓને
બચાવે છે.

ટેબલો

ફોપસીન

અંક ૧ લો સમાપ્ત

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—સ્થળ દિલ્લીનું કેદખાનું—અન્યસીંહ
માલદેવ તથા વિરમદેવ ઝાલોરગઢ ચાલી ગયા પાદ, દેવેન્દ્રસ્વામી
ચિતોડગઢના પોતાના નિવાસસ્થાનમાં રહેલા છે તેમને દગાથી પકડી
પોતાની સાથે દિલ્લી લઇ જઇ અલાહીદીન તેમનો ધાત કરવા તત્પર
બને છે. ત્યાં શાહજાદી ગુલામ આવી વચ્ચે પડે છે. અલાહીદીન
તેને પણ મારવા ધસે છે. પણ વિરમદેવ સ્વામીના કેદ થવાની
ખબર સંભલી ઝાલોરગઢથી તેમના રક્ષણ માટે આવી બંનેને બચાવે છે.

ટુલો.

પ્રવેશ ૨ જો—રાજ્ય મહાલય—શાહજાદી ગુલામ વિરમ-
દેવનું પરાક્રમ જોઇ તેના પ્રેમમાં લીન થાય છે સખીયો સાથે વિનોદ
અલાહીદીનનું આવવું વિરમદેવ સાથે લગ્ન કરવાની શાહજાદીની
મામણી પહેલાં અલાહીદીનનું કોષે બરાવું પણ પાછળથી સમય
સુચકતા વાપરી શાહજાદી હિન્દુ કન્યા છે તેથી પરણાવવામાં વધી
ન ધારી અમુક સમયને માટે ચહુઆણાના મિત્ર બનાવા ખાતર
શાહજાદીને વિરમદેવ સાથે પરણાવવા કબુલ થવું.

પ્રવેશ ૩ જો—સ્થળ—શાસ્ત્રીજીનું ઘર—જોડુજીનું મુસલ-
માન સીપાહીઓના કરથી જીલમાં શાસ્ત્રીજીના ધરમાં બરાબ જવું,
અંકર જીલથાપ-ધોટાળો, પોલીસે ચોર સમજી જોડુજીને પકડી જવો.

પ્રવેશ ૪ થો—સ્થળ-યમુના તટ-વિરમદેવ તથા શાહ-
જાદીનું હોડીમાં બેસી ફરવા નીકળવું, એકાંત જોઈ પ્રેમની માંગણી
કરવી, વિરમદેવે તેને વિધર્મી ધારી ધિક્કારવી. શાહજાદીએ
પોતે હિન્દુ કન્યા હોવાનું જણાવવું છતાં વિધર્મીઓના સહેવાસમાં
રહેલી હોવાથી તેની માંગણીનો વિરમદેવે અસિયકાર કરવો.

પ્રવેશ ૫ મો—સ્થળ-નાજ્ય મહાલય-અલાઉદ્દીને માલ-
દેવ તથા વિરમદેવને બોલાવી શાહજાદી સાથે વિરમદેવનાં લગ્ન
કરવાની સુચના કરવી, પોતાના ધર્મને ખાતર એ વાત તેઓએ
નામંજીર કરવી-ભાંયકર-તકરાર.

પ્રવેશ ૬ ઠો—સ્થળ-અજયસીંહનો ખગીચો-વિરમદેવ
શાહજાદીનો વિરમદેવ કરેલી ભાવના જ માર ગઢપર ચઢી ગયોછે.
એવી ખબર દેવેન્દ્રસ્વામીને મળવાથી તેઓએ અજયસીંહ તથા
હમીરને ચઢુઆગેથી મદદ માટે બંધ કરેલું, અજયસીંહનું ઝાતોર
ગઢ પોતાનું ચઢુઆગેએ અપમાન કરેલું હોવાથી મદદ કરવા માટે
ના કરેલું પરંતુ હમીરનું મદદ માટે તૈયાર થવું.

પ્રવેશ ૭ મો—સ્થળ-ઝાઝાર ગઢના નિલો-અલાઉદ્દીને
પોતાના દૂ ને જાલદેવ તથા વિરમદેવને લગ્ન માટે સમજાવવા
બોલવો, સહદેવ તથા વિરમદેવે તેનો વિરમદેવ કરવો. અલાઉદ્દીન
નો કેપ, ભાંયકર યુદ્ધ ક્ષત્રીયેને વિવશ થઈ માલદેવ તથા વિર-
મદેવનું કેદ થવું.

પ્રવેશ ૮ મો—સ્થળ-જોડુળનું ઘર-જોડુળનું જમીન
પર પોલીસના હાથમાંથી છૂટી આવતું પશુ પાછો કચેરીમાં શો
જવાળ આવેલો. તેનો વિચાર કરે છે, મથુરી પીયરમાંથી તેના મા
બાપે પતિ પાસે જઈ ક્ષમા માંગી તેની સેવા બજાવવાનું કહેલું
હોવાથી પાછી આવી જોડુળ પાસે માફ માંગે છે, જોડુળ તેને ક્ષમા
કરે છે અને પછી કચેરીમાં જોડવાનો પાઠ યાદ કરે છે.

પ્રવેશ ૯ મો—સ્થળ-અલાઉદ્દીનની ડાવણી-અલાઉ-
દ્દીન વિરમદેવને સમજાવે છે, વિરમદેવ પોતાનો ધર્મ બચાવવા
પોતાને હાથે દેહ સાગ કરે છે, અલાઉદ્દીન કેવળમાં આવી તેનું શીર
કપાવે છે, ત્યાં બાકુળ થએલી શાહજાદી આવે છે અને કપાએલા
શીરને વરમાળ પહેરાવવા તૈયાર થાય છે, માથું ફરી જાય છે.
પરંતુ શાહજાદીના સતિત્વના પ્રભાવથી શાહજાદી તરફ ફરે છે,
અને વરમાળા પહેરાવી તે માથાને ખોળામાં લઈ ચિતામાં બળી
મરી પોતાનું સતિત્વ પ્રત્યક્ષ પતાવે છે.

— દેખલો —

ડોપ સીન

અંક બીજો સમાપ્ત.

અંક ત્રીજો

પ્રવેશ ૧ લો—સ્થળ-જોગણીયાનું સ્થાન—માલદેવને શીણીની કૃપાવડે દેવી ખગ મળે છે

પ્રવેશ ૨ જો—સ્થળ-અ-ઉદ્દોનનો મહેલ-અસાઉદ્દોન-ને દેવી તરફથી સ્વપ્ન યજ્ઞેણું હોવાને લીધે તે માલદેવને ચિત્તાડમદ સોષે છે.

પ્રવેશ ૩ જો—સ્થળ-અન્યસીહનો ખગીચો—અન્યસીહ આળસુ હોવાને દેવ દ્રુગની તેન બહુ જ ઠપકો આપે છે અન્યસીહ તથા હમીર પિતોડ દિશ્વર કરવા તૈયાર થાય છે પરંતુ ચિતેડમથી દેવી ખડ્ગ બધ આપવાની દેવેન્દ્રસ્વામી સુચના કરે છે. હમીર તે લઈ આવવા તત્પર બને છે.

પ્રવેશ ૪ થો—સ્થળ-વાલખાનનો ખગીચો—હમીર વાલખાન પાસે આવી દેવી ખડ્ગ નેવા મંગાવે છે વાલખાન બાંધી આપે છે. હમીર તે લઈ ચલી જાય છે.

પ્રવેશ ૫ મો—સ્થળ-કચેરી—ન્યાયાધીશ પાસે જોડાનો ન્યાય સુત્રમાં જોડાનો ન્યાય અવળા જવળા રહેલ કરી ન્યાયાધીશે આપસમાં સલાહ કરવાની સુચના કરવી ફરીયાદી તથા આરોપીનું પરસ્પર સમજાવવું કે નીકતો અંત,

પ્રવેશ ૬ ઠા—સ્થળ—સંગ્રામ ભુમી—મહુઆણુ તથા
સીસોદીયાનું સામસામા યુદ્ધ હમીરને હાથે માલદેવનું કેદ પકાડાવું.

પ્રવેશ ૭ મે—સ્થળ—હરબાર—સીસોવીયાને વિજય
રાણા કુલદિપક હમીરસીંહને દેવેન્દ્રસ્વામીને હાથે રાજ્યાભિષેક માલ-
દેવ બંધન મુક્ત મેવાડી સૂર્યને ઝાળકાર અને ચિતોડ ઉદ્ધાર.

શાન્તિ !

શાન્તિ !!

શાન્તિ !!!

અંક ૩ ને સમાપ્ત.

મેવાડી સૂર્ય નાટકનાં મુખ્ય પાત્રોનો પરિચય.

પુરૂષ પાત્રો.

અભાઈદીન.....	દીક્ષીપતી શહેનશાહ
અન્યસિંહ.....	ચીતોડન રાણા લખમસીંહનો પુત્ર.
હમીરસિંહ.....	} તેનો ભત્રીજો મેવાડનો પાટવી કુમાર અને વાલખાઈનો ભવિષ્યનો પતિ
કલ્યાણસિંહ.....	
	} એક સ્વામિ ભક્ત ક્ષત્રીયવીર અન્યસિંહનો મદદગાર.
દેવેન્દ્રસ્વામી.....	
	} દેશભિમાની સ્વધર્મ ચૂસ્ત દેવી ઉગસક સાધુ.
વિરમદેવ.....	
માલદેવ.....	વીરમદેવનો કાકા
અલેક્ષ્યાં.....	દીક્ષીપતીનો સેનાધ્યક્ષ
ગાકળ.....	} એક ભક્તકણ્યા સ્વાભાવનો વિનોદી મથુરીના પતિ
ખોડીઓ.....	
પ્રયાગરાજ શાસ્ત્રી.....	મેલી વિદ્યા બાહુનર પ્રાક્ષણ
ભગલો.....	તેનો નોકર

ઉપરાત—સરદારો, સૈનીકો, દરબારીઓ, પોલીસો પ્રમુખનો ન્યાયાધીશ વહીલો ચીટનીસ વાગેરે વીગેરે.

શ્રી પાત્રો.

સાહજાદી (શુભાષ).....અભાઉદીનના આશ્રયમાં પોષાયલી એક
હિંદુ કન્યા.

વાલખાણ.....માલદેવની પુત્રી હમીરસીંહની ભવિષ્યની
પત્ની

રાણી.....માલદેવની પત્ની

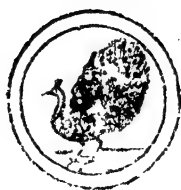
મધુરી.....મોકુળની પત્ની

ત્રીવેણી.....શ્રીશંતી પત્ની

શ્રીશંતી.....એક દેવી ભક્ત ચારણ કન્યા

દેવી.....શક્તી

ઉપરાંત સાહેત્રીઓ દાસીઓ નેમણીઓ વારાગનાઓ ત્રીજેર
ત્રીજેર.

॥ ॐ ॥

મવાડી સૂર્ય નાટકનાં ગાયનો.

(મંગળાચરણ.)

સૂત્રધાર—શ્રીવર સ્વામી પું, કુરણ કામ પું.

જયે સલામ, વિશ્વપામ પ્રણમુ —

વિશ્વાધાર, વિપદહાર,

પ્રણતપાળ, કર ઉદ્ધાર,

વિનતિ કહ' કર જોડી...શ્રી વરં

બાળાઓ—

૧

આજ અર્યભૂમીનું જેવય વિસ્તારીએ,

નેકા ટેકા વી-લાના યશને સંભારીએ,

હર્ષને વધારીએ, લનમન ધન વારીએ.—નેકાં

જેણે જન્મ ભૂમીના, રક્ષણને કારણે,

કષ્ટ સહ્યાં ટેક ધારી, કીર્તિ સંભારણે.—નેકાં

દેવેન્દ્ર—

૨

અમારું નાવરે પ્રમુખ તારજો હોજી—

દુશ્મન હરીયો ઉઘટયો, નાવ ઢોલાં ખાય,

વીરસો સૂઝાની કાષ્ઠના દીસે, કિનારો નહિ બચાય—

ભાગ્ય રવી વાદળ જૂથો, ઘેર થયો અંધકાર,

કરણા કરીને જગદીશ્વરા, કરજો દેશ ઉદ્ધાર—

દેવેન્દ્ર—

૩

જા તનય સંભ્રામમાં તું દેશનો ઉદ્ધાર કર,

નવ છોડતો કદાપિ નીજ ધર્મ ધૈર્ય નીતિ;

સલની શમસેરથી તું શત્રુનો સંહાર કર.—

સુખથી નહિ કૂચાતો દુઃખથી ડરી ન જાતો,

સ્વાતંત્ર્ય રક્ષા કારણે, તું દેહનો ઉપહાર કર.—

પરધન અને પર સ્ત્રીમાં તું નહીં લોભાતો,

જા મેવાડી સૂર્ય તારા દેશમાં ઝગસાર કર.—

મધુરી—

૪

મધુરી તું મદ્યેલી નાર, જોષ તન ઉપવનની બહાર,

મધુકર ઉડે અપરંપાર—મધુરી.

પરજ્યો પીટ્યો મળ્યો બૂલકણો તેથી જોખન ભરતી.

રહે નીરંતર પીડા કરતી, મદમાતી થઇ ફરતી—

મહુરી-ગાઠણ—

૫

હું તો ચાલી પીયર, બંને જાઓ રામ રામ,
 માઈ મેલુ મહીયર, મોંઘા ચાઓ રામ રામ;
 ભોજ મળ્યા કે અહીં પચ્છાવી, મારા આપે લાવી,
 કર્યાથી મારા કરમે આવી, બાધક બીલ્લી આવી;
 બહુ બાળ્ય જે જે પેતેલી, હું બાળ્યાશ કે બેરી નહોત્તી,
 પડે ખાડમાં,.....ચલી.

શુભાખ—

૬

આ શી અભાળી છાંડા ગુમાની ધરે;
 ગુમોની ધરે, દોઢમાં નદિરે ડા—
 રાજને તાજ ધારા, ધરે જે ખુનારી,
 વીંદરી દયા, જે જુલ્મી કમે કરે—
 આલમ ફના આ જોખા, તન ધન ફના છે;
 ફના તણી પુલગારીમાં પુલ્યો શું ફરે—

શખીઓ અત્રે વાંચવાઈ ૭

ધીમેથી ચાલો ચુલ આ, લંક જે લયકાશે,
 નવ લોચન નાચાં ઢાળ આ, લજ્જાન સરરી નસે—
 આ મજની કામણુગારા, સંતાડ મેતી તારાં;
 લુટાશે મન હરનારાં, છે હસને એ પ્યારાં—

કર્પા પ્રેમ મોતીની માળા, એ જાણ્યા તારા ચાળા;
શાને શરમાવો બાળા, એ મન્મથના ઉછાળા—

વાલબાઈ અને હુમીર— ૮

મારા પ્રાણ, બોળા દીલડાને સંભારજો
સ્નેહમંથી ન છૂટે, એ ધારજો.....
હૃદયના તાર કસી, બાંધી દેથો હૃદય વસી,
તમપર જાઉં વારી, દેવી તું દારા અમારી,
હું અનાથ, થઈ સનાથ. ધારી હાથ,
રાખો સાથ.....બોળાં.

ગોકુળ-મથુરી-શાસ્ત્રીજી-ખોડા—૯

જો જો આ નવી નવાઈ, ખુરશી ઉપાડી ચાલો ભાઈ—
ખોડા ટેબલ ઉપાડ, આવી પહેાચી છે ધાડ,
શાને કરોડો વાર, જોજો આ ભુલની લવાઈ;
નિંદાતું કેવું છે માહું પરીણામજી,
નાચોને નાચ તમે ગરજી ગુલામજી,
ચલાવ.....

તતતત થેઈ (૩) તથેઈ, તથેઈ, તથેઈ,
માથે ઉપાડો ભાર, હાજી હાજી તૈયાર,
મને જીતાંના માર. અચ્ચાને માફ કર બાઈ —

વારાંગના—

૧૦

કલાહ મોરે સૈયા, છોડેરી મંચ હારી,
 હારે મોરી બારી, હમર મોરી બારી,
 નારી મંચ બારી મોરીરે હું કુમારી.....
 જખમ ન મારે સૈયા, નયન કટારી, હા—
 કહતી હું કર જોરી, રે મંચ હાસી.....

— ડ્રોપ —

અંક ૨ જો.

કેવેન્દ્ર—

૧૧

હર તું જોઈ છે આધાર
 વિનતિ ધાર હવે આપ અભય—
 અંકર હુ તો આપ શરણ
 અરપણ મમ શરીર આ, અઘડણ ચરણમાં
 દુઃખહાર, વિશ્વધાર, ઇશ્વરા ઉગાર—

શુભાષ—

૧૨

કોઈ મારા પ્રીતમને, આ સંદેશો કહાવજો—
 મદન શરણ શેષ્યા, કફની કેમાર ફેરી,
 તમારા વિન મેં પડેરી, હવે તો નિભાવજો—
 વિયોગ પ્રજાળે જળા, કામ ધુણીની કાયા,
 લાગી તમારા નાગ, દયા કષક લાવજો—
 જુરીને મરીશું અંતે, પૂર્વનાં પાપ જોવા,
 તમે તે તમારી જોવા, જરૂરજ આવજો—

ઝખીઝો, ગુલાબ—

૧૩

આલી આળે મળશે મોહનવર તમને

ભાવે ભેટજો રસીક એ પ્રીતમને—

માંડી આશી ઘેલાઈ, હારી તમથી બાઈ,

હું છોક છું અગણી, હ્યો પ્રેમ મંત્ર એ નાણી,

હારી હવે જવ જવ, ખહેતી જરા ધીરાં થાવ—

ત્રીવેણી—

૧૪

નવરંમ જોખન આવે, દીવાની કરી ડોલાવે.

રતિ રસ બસ બનાવે. શુદ્ધિ દેહની ભૂલાવે—

મનમાં મદન વસે, ધડીતો નિયોગ ડસે,

હર અકાયાય મુખ હસે.....

દીલને એજ ભાવે, પ્રીયનમ પાસ આવે,

આલિંગી અમૃત પાયે, વીરહ વ્યથા શરમાયે,

પિયુ વીણ ધડી નવ જાયે.....

૧૫

ત્રીવેણી-ગોકુળ-સીપાઈ-પ્રયાગવાજ—

ચાલ ચાલ થઈ જા તૈયાર, બૂલ્યો હું છોડો સરદાર,

આખો મન તો લમાર, માફ કરો મારો ન માર,

રજ્યા ઠીક સળ થઈ, મારી અક્કલ મરી ગઈ,
 ચાલે સરકારમાં લઈ, જોવા જેવી મળ રહી.—
 હું બુદ્ધો જોશી ખાવા, જા ઝાઝરીયા ખખડાવા,
 હત તારું જાય.....

ગુલાબ—

૧૬

સાચી પ્રીતિ જગમાં જુજ જણાય—
 મિત્ર જુવો આ કમળ મનોહર,
 જળાનું થયું તે સ્નેહી સહોદર,
 જળ સૂકેજ સૂકાય.....
 કાષ્ટ કારે તે ભ્રમર કમળમાં,—
 પૂરાઈ તજે છે પ્રાણુજ પળમાં,
 એજ પ્રીતિ કહેવાય.....

ગુલાબ-વીરમદેવ—

૧૭

સંવરીયા તું છે પ્રાણુ આધાર,
 તનધન જોળનનો તું સરદાર—
 ધર્મ અધીક હું પ્રાણુથી માતું,
 જીવન તુજ વીણુ સર્વ નકામું,
 તું શિરનો શણગાર.....

હેવેન્સ—

૧૮

તમેને જો તમારાથી, તમારો દેશ પ્યારો છે,
 ન તજશેો ધર્મ નીતિ તો, વિજય અંતે થનારો છે—
 હશે જો સંપત્તિ સમતા, વળી કર્તવ્યને હિમ્મત,
 તમારા ભાગ્યનો આખર, ચમકવાનો સિતારો છે—
 જશે એ રાત અંધારી, અમરતા શોધનાં ભાનું,
 ઝુકો માહોમ કરી રણમાં, વિજય ડંકા તમારો છે—

ગાકુળ-મથુરી—

૨૯

ઉપાડ લેને ખુરશી ટેબલ, એ આસા, ફરમાવી
 સરકાર દ્યોને આપ હુકમર્મા, હાજર સરણે આવી—
 મુજને ઠોકણે લાવી, હાં યુક્તિ તો ઠીક જમાવી
 શીરુતાજ શિશ્રુ નમાવી, હું હારી તાબે આવી
 કેમ મથુરી કેવી સીધી, કરી તને સરમાવી
 પીયરવું તાન બૂલાવી, બે આપું ધરની ચાવી
 દ્યો માલો.....હા માલો.....
 આ જોડી ઠીક જમાવી.....

ફોપ બીજો

અંક ત્રીજો

દેવેન્દ્ર-અબય-હમીર— ૨૦

હાં ધીર ધરીને, શ્રી હરીને જયવરી લ્યો શ્યા,
ઝળકાવો ઝેટ રણ રંગ—

અમે ચરવીર રણધીર ધરીને ચરણ રજ
અશ્રી ધરી જગવીયે જંગ—

અબય અભય હો કહ તમ અંગ,
નીકર નિધન થકી અભય અભંગ,
સુયશ વિમળ જોળવી વિજય અવની હિપર.
અબર અમર નરવર કરો નામ.....

પાણજી—

૨૧

બગાડી મોહની દીલની, મને બહામે વીધારી છે,—
સકાતો બાગ જોખવનો, કપાત્યાં કાળજાં કુણાં,
તૂટી દીલની બગામે તો, પછી ભુરી ખીમારી છે.—
થસો ના મેં હયા બહાલા, કરી પાયલ છગર મારું,
થશે ચૂરા છગરના તો, ગુન્હેગારી તમારી છે.—
ગુન્હા બાપો હશે મારા, દિલાવર તે જ્યાં ખારા,
દીવાની પર દયા લાવો, વિનાંતિ એ અમારી છે.—

શાસ્ત્રીજી ગોઠાળ-મથુરા-ત્રીવિણી—૨૨

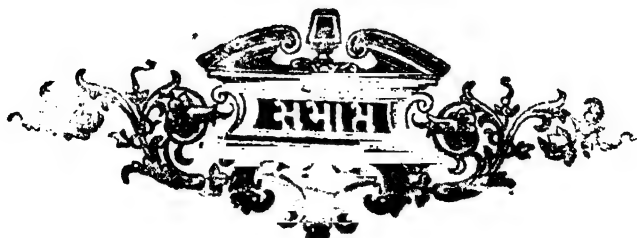
ળસ આજ છે દીવળી, લાલ ખેલ્યું ચલ્યું માફ,
આફત અમે તો દાળી, કીધો વખેલો સાફ—
બેટોને કંધ વળી, હળીમળી લ્યો હાથ તાળી,
અંતરના વહેમ ગાળી, સધળા રહીયે સંજાળી—

કંચનીઓ—

૨૩

સાસા મમ મમપપ મપધની ધપમપ
ધપધપ ગમરેરે સા,
પપ સાસારેરે સાસા ગમપ મમરેરે સારેસા,
ધની ધપમપ સાની ધપમપ ધપ મમરેરે સા—
તતતત તીધા દીધદીક તીધા દીધદીક
થેષ તતતત થેષ તતતત,
એક-દો-તીન-ચાર-પાંચ-છ-સાત—

— દ્રોપ ત્રીબે —

લગનસરાના શણુગાર તે શું ?

ખરા રજવાડી જરીના ફેસો.

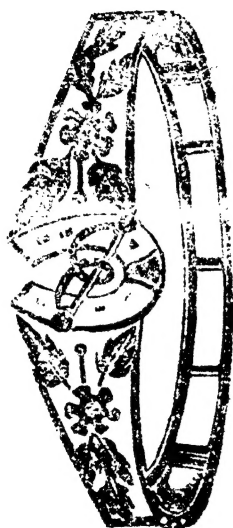
વરરાજને પહેરવાના ખરા તેમજ ખોટા લખ્ખાનાં જમા
તથા નાટકોને સાર તાજ મુગટો તથા રજવાડી દરેક જાતની
પાધડીઓ તામ્રના ફેંટા ફેન્સીકટના સીર પેચ તથા પીછી અને
બદલાની કલચી વીજેરે જથાખંધ તથા છુટક બનાવનાર
વેચનાર અને બાડે આપનાર,

દુકાન સ્ટેશન રોડ
તાર ઓશીસ પાસે
બેગમપુરા.

ગોવનભાઈ નારણદાસ
છાપરીઆ શેરી—મુરત.

તા ૦ ૬૦—ઉપર લખેલો દરેક જાતનો માલ ઓડર
મુજબ તાકીદે બનાવી આપીશું

સોના ચાંદીના દાગીના ખરીદવાની
 ભરોસાદાર દુકાન.

નરોત્તમદાસ નગીનદાસની દુકા.

હરેક જાતના સોના ચાંદીના દાગીના ખનાવનાર તથા
 વેચનાર તેમજ હરેક જાતના નવા ઘડિયાળો તથા તેમ
 લગતો હરેક જાતનો સામાન વેચનાર તેમજ
 જુના ઘડિયાળો દુરસ્ત કરનાર
 એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતી છે.
 ૩૦ બરાનપુરી ભાગળ—મુરત.

જાહેર ખબર.

નીચે દર્શાવેલા નાટકનાં ગાયનોના ઓપેરાઓ શકડી
કીર્મતે અમારી શ્રી લક્ષ્મી કાન્ત નાટક સમાજનો ન્યાં ન્યાં
મુકામ હશે ત્યાં ત્યાંની ઓફીસમાંથી મળશે.

૧ દાનવી માયા૯-૨-૦
૨ સૂર્યકાન્ત૦-૨-૦
૩ બોહણા૦-૨-૦
૪ મુધા ચંદ્રિકા૦-૨-૦
૫ વીર કુણાલ૦-૩-૦
૬ પ્રેમ-સંહાર૦-૨-૦
૭ શંકરાચાર્ય૦-૩-૦
૮ ચેવાડી મુર્ચ૦-૩-૦

માલેક,

શ્રી લક્ષ્મી કાન્ત નાટક સમાજ.

